

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 601, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 93/24**

mun. Chișinău

02.04.2021

Inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Doina Popovici, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința domnului Victor Tetco, ex-Director al Școlii de Arte Plastice pentru Copii din Drochia, IDNP [REDACTED], născut la data de [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La data de 02.09.2020 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. S-468/20 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către domnul Victor Tetco, Director al Școlii de Arte Plastice pentru Copii din Drochia.

La data de 05.10.2020, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, domnul Victor Tetco, ex-Director al Școlii de Arte Plastice pentru Copii din Drochia, a angajat în cadrul instituției publice soția [REDACTED] și fiica acestuia [REDACTED].

La data de 09.10.2020, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 572/24, în privința domnului Victor Tetco, ex-Director al Școlii de Arte Plastice pentru Copii din Drochia a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-24/4776 din 12.10.2020, recepționată la 20.10.2020 conform avizului de recepție nr. DS8000223937AS, domnul Victor Tetco a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În temeiul prevederilor art. 20 alin. (1) lit. a) – d), art. 32 alin. (3) și art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132/2016, au fost consultate date din registrele informaționale de stat, precum și alte informații și documente necesare desfășurării controlului.

Domnul Victor Tetco a avut calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale începând cu anul 2012 în baza prevederilor art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 16/2008 (abrogată prin Legea nr. 133/2016) și ulterior, din anul 2016 în temeiul art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016 fiind conducător al instituției publice. Noțiunea „instituție publică” fiind definită de art. 2 din Legea nr. 1264/2002 (abrogată prin Legea nr. 133/2016) „instituție publică - organizație înființată de autoritățile publice centrale sau locale pentru desfășurarea funcțiilor socioculturale, **de învățământ** și alte funcții analoage cu caracter necomercial și finanțată integral sau parțial din mijloacele bugetului”.

Totodată, în urma consultării Registrului informațional de Stat „Registrul de Stat al Populației”, s-a stabilit că domnul Victor Tetco este soțul doamnei [REDACTAT] și este tatăl doamnei [REDACTAT], confirmându-se astfel relațiile de persoane apropiate dintre cei din urmă.

Prin scrisoarea înregistrată în cadrul Autorității cu nr. 9567 din 04.12.2020, ca răspuns la solicitarea nr. 04-24/4842 din 15.10.2020, Directorul IP Școala de Artă Plastică or Drochia a expediat copiile autentificate ale mai multor acte cu referire la obiectul controlului printre care:

1. **Contract individual de muncă nr. 10 din 01.08.2008 semnat de domnul Victor Tetco și doamna [REDACTAT], pentru o perioadă nedeterminată;**
2. **Contractul individual de muncă nr. 8 din 01.09.2014 semnat de domnul Victor Tetco și doamna [REDACTAT], pentru o perioadă nedeterminată;**
3. **Contract individual de muncă nr. 4 din 01.09.2018 semnat de domnul Tetco și doamna [REDACTAT], pe perioadă determinată 01.09.2018 – 01.06.2024.**

La data de 18.11.2020 prin scrisoarea înregistrată în cadrul Autorității cu nr. 8872, ca răspuns la demersul nr. 04-24/4841 din 15.10.2020 Direcția Cultură, Turism, Tineret și Sport a remis actele autentificate după cum urmează:

1. Cererea domnului Victor Tetco de angajare în calitate de director la Școala de Arte Plastice pentru Copii or. Drochia din 16.08.1976;
2. Extras din Ordinul nr. 50 din 25.08.1976 prin care se confirmă faptul că domnul Victor Tetco a fost transferat din funcția de profesor în funcția de director al Școlii de Arte Plastice pentru Copii or. Drochia;
3. Ordinul nr. 977 din 03.08.2020 „Cu privire la încetarea raportului de muncă”;
4. Ordinul nr. 985 din 23.08.2020 „Cu privire la instituirea comisiei de concurs”.

De asemenea, s-a confirmat faptul că domnul Victor Tetco nu s-a identificat nici o declarație privind conflictele de interese în Registrul declarațiilor conflictelor de interese al Direcției Cultură, Turism, Tineret și Sport.

La data de 15.12.2020 prin Invitația nr. 04-24/6180 domnul Victor Tetco a fost invitat să-și expună punctul de vedere asupra legalității încheierii Contractelor individuale de muncă de către acesta în calitate de Director al școlii de arte plastice pentru copii Drochia cu soția și fiica acestuia din urmă.

Prin scrisoarea domnului Victor Tetco, înregistrată în cadrul Autorității cu nr. 210 din 12.01.2021, acesta din urmă și-a expus punctul de vedere după cum urmează: „...*Și acum despre contractul încheiat în 2018 cu profesorii pensionari [REDACTAT] și [REDACTAT]. Așa a fost: în 2018, eu - Tetko Viktor și [REDACTAT] am mers la Departamentul de Cultură, la acea vreme șeful era [REDACTAT]. Din moment ce suntem ascultători în mod legal, am vrut să întocmesc corect contractul și am întrebat-o pe [REDACTAT]: „Cum să întocmim un contract cu profesorii pensionari ai școlii noastre, [REDACTAT] și [REDACTAT]”. În același moment, [REDACTAT] a mers la juristul consiliului [REDACTAT] pentru sfaturi cu privire la problema noastră. Am așteptat, venind după o consultarea juristului consiliului*

comitetului executiv regional, răspunsul de la [REDACTED] a fost: „Victor, poți întocmi un contract pe un an, doi, trei, cinci ani, la discreția directorului Școlii de artă pentru copii și a meritelor profesorilor”. I-am pus [REDACTED] o întrebare: „Cât timp ar trebui să întocmesc un contract cu ei”. Răspunsul [REDACTED]: „Victor, știi perfect că aceștia sunt cei mai buni profesori ai școlii tale, întocmește un contract pe cinci ani”. Acest lucru a fost spus oral, încă mai erau lucrători culturali în cameră. Am fost la contabilitate pentru probleme financiare și am împărțășit această veste. Am fost felicitați. A doua zi, a fost întocmit un contract cu [REDACTED] și [REDACTED] pentru 5 ani. Totul ține de contract...”

Inspectorul de Integritate a luat în considerare faptul că, domnul Victor Tetco a declarat că s-a consultat cu Direcția Cultură, Turism, Tineret și Sport Drochia în privința încheierii contractului cu soția acestuia din urmă, însă obligativitatea încheierii contractelor cu cadrele didactice din cadrul instituției publice pe care o conducea îi aparținea. Mai mult ca atât, consultația verbală a domnului Victor Tetco cu Direcția Cultură, Turism, Tineret și Sport Drochia nu-l exonerează pe acesta din urmă de obligația declarării situației de conflict de interese în care se afla, or abținerea acestuia de la semnarea contractelor.

Concluzionând cele expuse supra, inspectorul de integritate atestă următoarele, domnul Victor Tetco a deținut funcția de Director al Școlii de Arte Plastice pentru Copii în perioada – **28.08.1976 - 03.08.2020**, având ca atribuții în calitate de director al instituției de învățământ general angajarea, evaluarea, promovarea și eliberarea din funcție a personalului instituției potrivit prevederilor Codului muncii și art. 13 alin. (2) din Legea nr. 547/1995 (abrogată prin Legea nr. 152/2014) și ulterior potrivit art. 50 alin. (1) lit. c) din Codul educației aprobat prin Legea nr. 152/2014. Totodată, s-a stabilit că în perioada respectivă domnul Victor Tetco, având interes personal rezultat din relațiile sale cu persoana apropiată – soția [REDACTED] și copilul [REDACTED], a încheiat în privința acestora următoarele acte juridice:

1. Contract individual de muncă nr. 10 din 01.08.2008 semnat de domnul Victor Tetco și doamna [REDACTED], pentru o perioadă nedeterminată;
2. Contractul individual de muncă nr. 8 din 01.09.2014 semnat de domnul Victor Tetco și dna [REDACTED], pentru o perioadă nedeterminată
3. Contract individual de muncă nr. 4 din 01.09.2018 semnat de domnul Tetco și doamna [REDACTED], pe perioadă determinată 01.09.2018 – 01.06.2024.

În drept, potrivit **art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016** privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică. Unde, în conformitate cu prevederile **art. 2 din Legea nr. 133/2016**, definim:

1. interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

2. persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectul declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică,

nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

În conformitate cu prevederile **art. 12 alin. (5) din Legea nr. 133/2016** domnul Victor Tetco era obligat să informeze despre apariția unui conflict de interese real pînă la încheierea actelor juridice și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a activității.

Potrivit art. 12 alin. (10) din legea menționată supra, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Articolul 14 din legea menționată stipulează și anume, **alin. (3)** pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii și **alin. (4)** subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Art. 9 alin. (2) din Legea nr. 16/2008 (abrogată prin Legea nr. 133/2016) cu modificările din anul 2008, prevede că conducătorii organizațiilor publice vor anunța Comisia Principală de Etică despre conflictele de interese specificate la alin. (1) în care se află și ulterior, alin. (2) art. 9 din Legea nr. 16/2008 cu modificările din anul 2012 stipulează că conducătorii organizațiilor publice vor anunța Comisia Națională de Integritate despre conflictele de interese în care se află.

În fapt, acțiunile/inacțiunile domnului Victor Tetco privind încheiere actelor juridice și anume, Contractul individual de muncă nr. 10 din 01.08.2008 semnat de domnul Victor Tetco cu doamna [REDACTAT] și Contractul individual de muncă nr. 8 din 01.09.2014 semnat de domnul Victor Tetco și doamna [REDACTAT], au fost efectuate pînă la data de 1 august 2016, cînd a intrat în vigoare Legea nr. 133/2016. Luînd în considerare competențele de soluționare a conflictelor de interese în anul 2008 - Comisia Principala de Etică și ulterior, în anul 2014 - Comisia Națională de Integritate și coroborînd prevederile art. 73 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, actul normativ produce efecte doar cît este în vigoare și, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv. În context, inspectorul de integritate consideră că acțiunile/inacțiunile domnului Victor Tetco privind încheierea actelor juridice cu persoanele apropiate pînă la data de 01.08.2016 nu pot fi aplicate în raport cu prevederile legislației în vigoare și, anume, Legea nr. 133/2016.

Se reține că, domnul Victor Tetco, fiind subiect al declarării, avea obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese prevăzute la art. 11 din Legea nr. 133/2016, prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, prin asigurarea transparenței și a controlului public al activității și responsabilitatea individuală și exemplul personal. Or, obligațiile și responsabilitățile subiectului declarării, cu referire la regimul juridic al conflictelor de interese, sunt prevăzute expres în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Totodată, în cazul apariției unui conflict de interese real, domnul Victor Tetco în calitate de Director al IP Școala de Arte Plastice pentru Copii or. Drochia, era obligat să informeze conducătorul imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află. Și să se abțină de la încheierea actelor juridice și luarea

deciziilor ce vizează persoana apropiată și anume, soția acestuia doamna [REDACTED], până la soluționarea conflictului de interese.

Conform **art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016** cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Potrivit **art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016** privind declararea averii și a intereselor personale, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform **art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016** privind declararea averii și a intereselor personale, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin. (3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.

Potrivit **art. 23 alin. (8) din Legea nr. 133/2016** privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În urma examinării materialelor acumulate și conducându-mă după prevederile legislației concluzionez faptul că, domnul Victor Tetco, exercitând funcția de Director al IP Școala de Arte Plastice pentru Copii or. Drochia având interes personal rezultat din relațiile sale cu persoana apropiată - soția acestuia doamna [REDACTED] a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

1. nedeclararea în termenul prevăzut de legislație, a conflictelor de interese reale în conformitate art. 12 alin. (5) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;

2. emiterea actelor administrative care vizează persoana ce îi este apropiată soția acestuia doamna [REDACTED], fapt prin care a admis **consumarea conflictelor de interese**, în conformitate cu art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Generalizând cele menționate supra, în conformitate cu prevederile art. 19, 35 - 39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 alin. (4), (6) și (8) din Legea 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată că domnul Victor Tetco, ex-Director al Școlii de Arte Plastice pentru Copii din Drochia, având interes personal rezultat din relațiile sale cu persoana apropiată – soția acestuia doamna [REDACTED], a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

1) Nedeclararea și nesoluționarea în termenul prevăzut de legislație, a conflictelor de interese reale;

2) încheierea directă a actului juridic - Contract individual de muncă nr. 4 din 01.09.2018, fapt prin care a admis **consumarea conflictelor de interese**.

2. Se decade domnul Victor Tetco din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

3. Se înscrie domnul Victor Tetco în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se aduce la cunoștința domnului Victor Tetco actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) mun. Chișinău, str. Kiev, 3.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Doina POPOVICI